

Interpellation från Jan Jönsson (L) till socialborgarrådet Alexander Ojanne (S) om JO-anmälan och allvarliga brister inom socialtjänsten på Järva

Under våren 2025 inkom en JO-anmälan riktad mot stadsdelsförvaltningen i Järva. Enligt anmälan brister stadsdelen i hanteringen av omhändertagna och placerade barn. Det har rapporterats att stadsdelen haft handlingsplaner för att minska ersättningen till familjer som tar emot tvångsplacerade barn.

JO-anmälan har lämnats in av en tidigare anställd och bekräftar uppgifter som Liberalerna i Stockholms stad lyft vid flera tillfällen det senaste året. Det handlar om signaler från fackligt håll, socialsekreterare och familjehem – men också om vittnesmål från flera av stadens jourhem som nu träder fram offentligt.

I media har det nyligen rapporterats om ett konkret fall där två syskon, efter en tidigare placering, återfördes till ett hem med kända missbruksproblem. Jourhemmet, som tidigare haft ansvar för barnen, hade redan lämnat in flera orosanmälningar. Både de och socialsekreteraren i ärendet avrådde från en återflytt. Trots det togs beslut om hemflyttning, och bara ett par veckor senare tvingades polisen ingripa. Barnen befann sig då i en kaotisk lägenhet med drogpåverkade vuxna. Polisen förde dem därifrån.

Av granskningen framgår också att ett av barnen dessförinnan ska ha flyttats mellan minst nio olika hem på fem år. Det stärker bilden av en mycket osäker vårdkedja och brist på långsiktig planering. Jourhemmet berättar att deras farhågor ignorerades, och att de efteråt inte ens kontaktats för att återkoppla vad som hänt. Den ansvariga socialsekreteraren har enligt uppgift i efterhand fått veta att beslutet om hemflytt drevs igenom av chefer, trots avrådan. Det framgår också att liknande beslut har tagits i andra fall.

I det interna material som offentliggjorts i samband med JO-anmälan uppges att personal instruerats att väga in ekonomi i bedömningen av nya placeringar. Det ska ha handlat om att vara särskilt restriktiv med inkomstersättning till familjehem, och om att pröva nya insatser noggrannare ur budgethänseende. Det rör sig alltså inte bara om enskilda bedömningar, utan om en kultur där ekonomiska hänsyn riskerar att trumfa barnets behov.

Trots att stadsdelen tilldelats extra medel under 2025 för att möta kostnadsökningar inom socialtjänstens insatser för barn och ungdom, kvarstår ett betydande underskott. Samtidigt upprepas budskapet från ansvariga om att kvaliteten i verksamheten inte påverkas. Det är svårt att förena med de vittnesmål som nu framkommer.

Sammantaget väcker detta allvarliga frågor om rättssäkerheten för barn i Järva, men också om arbetsmiljön för socialsekreterare som uppger att de inte får genomslag för sin professionella bedömning. Det handlar inte om enskilda avvikelser, utan om återkommande signaler som pekar på strukturella problem.

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till socialborgarrådet:

1. Hur ser socialborgarrådet på den JO-anmälan som riktats mot stadsdelen Järva, och har någon åtgärd vidtagits med anledning av de uppgifter som framkommit?
2. Kan socialborgarrådet utesluta att det i Järva ges interna direktiv som i praktiken innebär att barns rätt till insatser villkoras av ekonomi?
3. Hur säkerställs det i dag att barnets bästa väger tyngst vid beslut om placering, även i stadsdelar med ansträngd ekonomi?
4. Hur följer socialborgarrådet upp att riktade medel till stadsdelen faktiskt stärker barnskyddet, och inte enbart går till att täcka underskott?
5. Hur ser socialborgarrådet på att initiera en stadsövergripande granskning av socialtjänstens arbete med barn och unga, med anledning av de uppgifter som framkommit i Järva?